

Avalent>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Liikmesriikide üldkohtud

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

soome keel

Swipe to change

Liikmesriikide üldkohtud

Soome

Selles osas esitatakse teavet Soome üldkohtute korralduse kohta.

Seda lehekülge ei ole Teie valitud keelde tõlgitud.

Võite saada sisu masintõlgitud versiooni. Võtke arvesse, et see võimaldab ainult teksti ligikaudset mõistmist. Lehekülje omanik ei vastuta masintõlgitud teksti kvaliteedi eest.

-----eesti keel-----bulgaaria keelhispaania keeltšehhi keeltaani keelsaksa keelkreeka keelinglise keelprantsuse keel horvaadiitaalia keelläti keelleedu keelungari keelmalta keelhollandi keelpoola keelportugali keelrumeenia keelslovaki keelsloveeni keelrootsi keel

Üldkohtud - sissejuhatus

Soome kohtud võib jagada tsiviil- ja kriminaalasju lahendavateks **üldkohtuteks**, haldusasju lahendavateks **halduskohtuteks** ja **erikohtuteks**.

Mõiste "üldkohtud" viitab üldise pädevusega kohtutele. Teisiti öeldes – need lahendavad õigusvaidlusi, mis ei kuulu mõne teise kohtu alluvusse. Üldkohtud on:

Piirkonnakohtud (käräjäoikeus/tingsrätt) (praegu 51, vähendatakse 2010. aastal 27le)

Apellatsioonikohtud (hovioikeus, hovrätt, 6)

Ülemkohus (Korkein oikeus/ Högsta domstolen)

Üldised halduskohtud on piirkonnakohtud (hallinto-oikeus/förvaltningsdomstol. 8) Kõrgeim haldusasju arutav kohus on **kõrgem halduskohus** (Korkein hallinto-oikeus/Högsta förvaltningsdomstolen).

Piirkonnakohtud

Kohalikud e piirkonnakohtud mõistavad kohut esimese astme üldkohtutena. Nad arutavad tsiviil- ja kriminaalasju ning kinnipidamisõiguste (kinnisvaramaksud) ja kinnisvara omandiga (hüpoteegid ja kinnisvara omandiõiguste registreerimine) seotud asju. Praegu on Soomes 51 sellist kohut. Suuruselt on need märkimisväärselt erinevad. Suurimas kohtus on umbes 80 kohtunikku ja kokku ligikaudu 250 töötajat, nende seas sekretärid, kohtutäiturid ja noored kohtukoolitust läbivad juristid. Väikseimates kohtutes töötab alaliselt kaks kohtunikku ja umbes kümme muud riigiteenistajat. Kõnealuste kohtute tegevust ja haldamist reguleerivad sätted sisalduvad **piirkonnakohtute seaduses** ja sellele lisatud dekreedis, asjakohastes põhimäärustes, ning seadusest tulenevates konkreetsemates eeskirjades ja juhistes. Vastavalt seadusele on esimese astme kohtu juhtiv kohtunik ühtlasi ka selle kohtu haldusjuht.

Piirkonnakohtus on ka rahvakohtunikud, kes osalevad peamiselt kriminaalmenetlustes. Rahvakohtunikud valivad kohaliku omavalitsuse volikogud. Kohalike omavalitsuste valitavate rahvakohtunike arvu kinnitab justiitsministerium. Nende töötasu makstakse riigi vahenditest.

Piirkonnakohtu menetlus

Tsiviilasi on piirkonnakohtus jagatud kahte etappi: **eelmenetlus** ja **põhiistung**. Eelmenetlus algab poolte kirjalike avaldustega. Paljud kohtuasjad – võlgade sissenõudmisega seotud asjad – lahendatakse juba selles etapis. Ettevalmistus jätkub suulisel istungil, kus viibib üks kohtunik.

Kui kohtuasja ei ole võimalik kõnealusel etapil lahendada, määratakse põhiistung. Sellel istungil arutab piirkonnakohtus asja ühe- või kolmeliikmeline kohtukoosseis, v.a perekonnaasjade puhul, kui asja arutab ainult üks kohtunik. Menetlus on võimalikult katkematu.

Kriminaalasjade puhul on piirkonnakohtu koosseis erinev olenevalt menetletavast rikkumisest. Väiksemaid õigusrikkumisi käsitlevaid kohtuasju arutab üks kohtunik ning raskemaid õigusrikkumisi käsitlevaid kohtuasju ühest kohtunikust ja kolmest rahvakohtunikust koosnev kogu.

Kriminaalmenetluses järgitakse samu põhimõtteid kui tsiviilmenetluses. Kohus võib paluda süüdistataval teha enne põhiistungit avaldus. Menetlus on suuline ning otsus põhineb faktilistel asjaoludel, mille pooled on isiklikult kohtule teatavaks teinud. Kõik tõendid kogutakse põhiistungil. Ka siin on menetlus võimalikult katkematu. Kohtu koosseis ei saa põhiistungi kestel muutuda.

Kui kohus ei jõua otsuse suhtes **konsensusele**, toimub hääletus. Igal kolleegiumi liikmel on üks hääl. Kui hääled jagunevad võrdselt tsiviiliasja puhul, on otsustavaks kohtuniku hääl, kriminaalasja puhul kohaldatakse sel juhul otsuse leebemat varianti.

Piirkonnakohtu otsuses märgitakse ära kuidas kohtuasi lahendati ning avaldatakse kohtuotsuse põhistus. Enamikul juhtudel tehakse otsus pooltele teatavaks vahetult pärast põhiistungi lõppu. Suuremate või muul põhjusel keerukate kohtuasjade puhul võidakse otsuse tegemine siiski kuni kaheks nädalaks edasi lükata ning selle teeb kirjalikult teatavaks kohtukantselei.

Apellatsioonikohtud

Soomes on kuus **apellatsioonikohtu**. Kõrgemate kohtutena arutavad need piirkonnakohtute lahendite peale esitatud apellatsioon- ja määruskaebusi. Teatud juhtudel toimivad apellatsioonikohtud ka esimese astme kohtutena: näiteks madalama astme kohtu kohtuniku või kõrge riigiteenistuja ametist vabastamise küsimustes.

Lisaks teostavad apellatsioonikohtud järelevalvet õiguse kohaldamise üle esimese astme kohtutes ning lahendavad teatud kohtukorraldusega seotud küsimusi. Kohtukorraldusega seotud küsimuste puhul peavad apellatsioonikohtud eelkõige esitama arvamuse kohtunike valiku komiteele seoses piirkonnakohtu või apellatsioonikohtu kohtunikukoha taotlejatega. Arvamuse esitab apellatsioonikohtu komitee, kellele see on ülesandeks tehtud. Apellatsioonikohtu tegevuse ja töö tõhususe eest vastutab kõnealuse kohtu esimees.

Apellatsioonikohus on jagatud **osakondadeks**, mida juhivad vanemkohtunikud koostöös teiste kohtunikega. Tavaliselt tegeleb asjadega kolmest kohtunikust koosnev osa apellatsioonikohtust.

Apellatsioonikohtu menetlus

Kuni 1998. aastani toimus menetlus apellatsioonikohtus peamiselt kirjalikus vormis. Sellistes menetlustes lahendatakse kohtuasju kohtule esitatud kirjalike tõendite põhjal tehtud esitluse alusel. Apellatsioonikohtu menetluste reformiga on suurenenud suuliste istungite arv. Referendi ülesandeid täidavad nüüd assessorid ja vanemsekretärid.

Ülemkohus

Ülemkohus on **võimase astme kohus**. Nagu apellatsioonikohtus, on ka ülemkohus jagatud osakondadeks, mis juriidilise pädevuse eesmärgil koosnevad viiest liikmest.

Kohtuasja edasikaebamiseks ülemkohtusse peab huvitatud või seotud pool taotlema menetlusluba. Sellekohase avalduse saamisel kontrollib ülemkohus, kas ta saab konkreetsel juhul anda menetlusloa. Asja arutab kahe- või kolmeliikmeline **kogu**. Menetlusloa võib anda ainult seaduses ette nähtud alustel. Alates 1980. aastast on ülemkohtust saanud pretsedente loov institutsioon. Ülemkohtus lahend saab igas mõttes õigusnormiks, mida teised kohtud peavad sarnaste kohtuasjade korral järgima. Selliste kohtuasjade puhul, mida apellatsioonikohtus on lahendanud esimese astme kohtuna, ei ole menetlusluba vaja. Ülemkohtu tööd juhib kohtu **esimees**. Ülemkohtu liikmeid nimetatakse ülemkohtu kohtunikeks. Referentidena võivad tegutseda peasekretär, peasekretäri abid ning nooremad ja vanemad kohtusekretärid.

Lisaks põhikirjalistele tegevustele nimetab ülemkohus kohtunikke aastaks või kauemaks ajutistele ametikohtadele. Samuti esitab ülemkohus oma seisukoha õigusaktide eelnõude kohta ning Soome presidendile esitatud armuandmispalvete kohta.

Ülemkohtu **menetlus** on tavaliselt **kirjalik**. Vajaduse korral võib siiski pidada ka **suulisi istungeid**.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Andmebaasi nimi ja URL

[Soome kohtute veebisait](#)

Kas andmebaasi kasutamine on tasuta?

Jah, andmebaasi kasutamine on **tasuta**.

[Soome kohtute veebisait](#) sisaldab teavet Soome kohtusüsteemi kohta. See on universaalne portaal neile, kes otsivad teavet kohtute, prokuröride, kohtutäiturite, õigusabi pakkuvate büroode ja muude Soome õigusemõistmisega tegelevate avalik-õiguslike asutuste kohta.

Näiteks sisaldab andmebaas apellatsiooni- ja halduskohtute värskemaid kohtupraktikat.

Viimati uuendatud: 08/02/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.